

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 566/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. septembra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Contract Consulting s. r. o., Zámocké schody 2/A, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou VRBA & PARTNERS s. r. o., Sliezska 9, Bratislava, za ktorú koná advokát JUDr. Branko Vrba, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie príslušenstva pohľadávky rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Košice II č. k. 43 C 2/2007-372 z 8. januára 2014 a časťou potvrdzujúceho výroku rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Contract Consulting s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. apríla 2015 doručená sťažnosť spoločnosti Contract Consulting s. r. o., Zámocké schody 2/A, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) výrokom o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie príslušenstva pohľadávky rozsudku Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 v znení opravného uznesenia okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-372 z 8. januára 2014 a časťou potvrdzujúceho výroku rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015, ktorou žiada vydať tento nález:

„1. Právo sťažovateľa na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 07. 11. 2013, č. k. 43 C 2/2007-359 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Košice II zo dňa 08. 01. 2014 č. k. 43 C 2/2007-372 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. 01. 2015 č. k. 2 Co 58/2014-396.

2. Zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. 01. 2015 č. k. 2 Co 58/2014-396 v časti, v ktorej potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 07. 11. 2013, č. k. 43 C 2/2007-359 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Košice II zo dňa 08. 01. 2014 č. k. 43 C 2/2007-372 v časti zamietajúcej príslušenstvo žalovanej pohľadávky a zrušuje rozsudok Okresného súdu Košice II zo dňa 07. 11. 2013, č. k. 43 C 2/2007-359 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Košice II zo dňa 08. 01. 2014 č. k. 43 C 2/2007-372 v časti, v ktorej súd žalobu zamietol v časti príslušenstva pohľadávky a vracia v tejto časti vec súdu na ďalšie konanie a v ostatnej časti ponecháva uvedené rozsudky v platnosti.

3. Porušitelia základného práva sú povinní na úhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľa...“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom konania pred okresným súdom sp. zn. 43 C 2/2007, v ktorom sa proti Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) žalobou doručenu okresnému súdu 28. decembra 2006 domáhal zaplata 11 783,84 € so 16,5 % ročným úrokom z omeškania od 23. mája 2002 z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Túto pohľadávku sťažovateľ nadobudol ako postupník na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzatvorenej 2. októbra 2006 s poškodeným [REDAKOVANÉ] ako postupcom (ďalej len „poškodený“). Škoda mala poškodenému vzniknúť tým, že po tom, čo poškodený na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s [REDAKOVANÉ] z 1. augusta 2000 nadobudol osobné motorové vozidlo Opel Frontera 2,8 Tdi Sport 4x4, bolo vozidlo 11. septembra 2000 zaistené policajným orgánom pre podozrenie, že pochádza z trestnej činnosti. Po tom, čo sa potvrdilo toto podozrenie a vozidlo už nebolo pre trestné konanie potrebné, vydal vyšetrovateľ Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Košice II (ďalej len „vyšetrovateľ“) 23. mája 2002 uznesenie ČVS: OÚV-853/30-K2-2001, ktorým rozhodol o vrátení vozidla Východoslovenskej leasingovej spoločnosti, a. s. (ďalej len „uznesenie o vrátení vozidla“), a to napriek tomu, že si poškodený uplatňoval vlastnícke právo k vozidlu a žiadal, aby bol vyšetrovateľom upovedomený o vykonávaných úkonoch. Uznesenie o vrátení vozidla však bolo poškodenému doručené až po troch rokoch (2. júna 2005). Nesprávnosť úradného postupu spočívala predovšetkým v tom, že vlastníkom vozidla bol poškodený, ktorý ho nadobudol dobromyseľne, a preto vozidlo nemalo byť vydané Východoslovenskej leasingovej spoločnosti, a. s., ale poškodenému, resp. ak si uplatnili vydanie vozidla dva subjekty, malo byť v zmysle § 80 ods. 1 Trestného poriadku pre pochybnosť o skutočnom vlastníkovi uložené do úschovy na súde s tým, že poškodený i Východoslovenská leasingová spoločnosť, a. s., mali byť vyzvaní, aby si svoje právo uplatnili na súde. Poškodený podal síce proti uzneseniu o vrátení vozidla po jeho doručení sťažnosť, avšak uznesením Okresnej prokuratúry Košice II č. k. Pv 835/2001-55 bola jeho sťažnosť zamietnutá. Nesprávnosť úradného postupu vyšetrovateľa ďalej spočívala v tom, že doručil poškodenému uznesenie o vrátení vozidla poškodenému až po troch rokoch od jeho vydania, vozidlo vydal Východoslovenskej

leasingovej spoločnosti, a. s., ešte prv, než uznesenie o jeho vrátení nadobudlo právoplatnosť, a navyše subjekt s obchodným menom Východoslovenská leasingová spoločnosť, a. s., nikdy neexistoval. Výška v žalobe uplatnenej náhrady škody zodpovedá kúpnej cene vozidla. Poškodený vyzval žalovaného na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom listom doručeným žalovanému 24. novembra 2005, avšak žalovaný na výzvu nereagoval. Úrok z omeškania vo výške 16,5 % ročne uplatnil sťažovateľ od 23. mája 2002, kedy bolo uznesenie o vrátení vozidla vydané.

Okresný súd (v poradí tretím) rozsudkom č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 zaviazal žalovaného zaplatiť sťažovateľovi 11 783,84 €, žalobu v časti príslušenstva (úrok z omeškania vo výške 16,5 % ročne od 23. mája 2002 do zaplatenia) zamietol a vyslovil, že o trovách konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vo vzťahu k žalovanej sume 11 783,84 € tak rozhodol s odôvodnením, v zmysle ktorého sťažovateľ preukázal naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu, a pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti príslušenstva, uviedol:

„Čo sa týka príslušenstva pohľadávky, súd v tejto časti žalobu zamietol. Má za to, že momentom vzniku škody štát sa ešte nestáva dlžníkom poškodeného. Existencia škody a jej výšky ako aj zodpovednosť za škodu sa zisťuje v súdnom konaní a predbežné prerokovanie žiadosti o náhradu škody, na ktorú poukázal aj právny zástupca žalobcu, nemá ešte povahu uplatnenie nároku u orgánu, ktorý je povolaný o ňom rozhodnúť, t. j. u súdu. Keďže pohľadávka ešte vzniknúť nemohla, nemôže prichádzať do úvahy ani úrok z omeškania, ktorý tvorí príslušenstvo pohľadávky existujúcej. Povinnosť zaplatiť oprávnenému náhradu škody vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená zodpovedná osoba, škoda a jej výška ako aj doba splnenia prisúdeného nároku. Až uplynutím tejto doby určenej na splnenie priznanej náhrady môže dôjsť k omeškaniu povinného.“

Proti rozsudku okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 podal odvolanie sťažovateľ i žalovaný. O podaných odvolaniach rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny [§ 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“)] potvrdil.

Rozsudok okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 v znení opravného uznesenia č. k. 43 C 2/2007-372 z 8. januára 2014 a v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 nadobudol právoplatnosť 6. marca 2015.

Sťažovateľka sťažnosť na porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru výkonom o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie príslušenstva pohľadávky rozsudku okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 v znení opravného uznesenia č. k. 43 C 2/2007-372 z 8. januára 2014 a časťou potvrdzujúceho výroku rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015, ktorou bol potvrdený rozsudok o zamietnutí žaloby o zaplatenie príslušenstva, odôvodnila tým, že okresný súd i krajský súd sa vecou a argumentáciou sťažovateľky dostatočne nezaoberali, svoje rozhodnutia primerane neodôvodnili, najmä však vykladali aplikované ustanovenia v rozpore s ich účelom a zmyslom, keď dospeli k záveru, že úrok z omeškania patrí poškodenému až od uplynutia paričnej lehoty. Tento názor neobstojí preto, že rozsudok o náhrade škody nemá k náhrade škody konštitutívny, ale deklaratórny charakter; pohľadávka na náhradu škody vzniká pred rozhodnutím súdu, pretože inak by ju súd nemohol priznať a žalovaný pri predbežnom prerokovaní ani splniť; pohľadávka vzniká už v dôsledku spôsobenej škody. V kontexte veci sťažovateľky je významné aj to, že poškodenému štát tri roky nedoručil uznesenie o vrátení veci a ďalších deväť rokov rozhodoval o jeho nároku. Tieto argumenty sťažovateľ použil už v odvolaní, avšak krajský súd na ne nereagoval. Navyše okresný súd ani krajský súd neoznačili v odôvodneniach svojich rozhodnutí žiadne ustanovenie právneho predpisu, podľa ktorého o úroku z omeškania rozhodovali. Pritom zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom odkazuje v ním neupravených otázkach na Občiansky zákonník. Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone a podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania. Názor vyslovený okresným súdom i krajským súdom nemá oporu v žiadnom z týchto

ustanovení. Pokiaľ okresný súd dospel k záveru, podľa ktorého momentom vzniku škody sa štát ešte nestáva dlžníkom poškodeného, tento je v rozpore s logikou, pretože nemôže platiť, že škoda síce vznikne, ale nikto ju nie je povinný nahradiť, lebo nikto nie je dlžníkom.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia týchto práv jednak výrokom o zamietnutí žaloby v časti o zaplatenie príslušenstva pohľadávky rozsudku okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013 v znení opravného uznesenia okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-372 z 8. januára 2014 a jednak časťou potvrdzujúceho výroku rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015, ktorou bol potvrdený rozsudok o zamietnutí žaloby o zaplatenie príslušenstva.

Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti rozsudku okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd

pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť ústavný súd odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02).

V súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci ústavný súd skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tejto časti sťažnosti sťažovateľky a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej základných práv týmto rozhodnutím krajského súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu zveruje Občiansky súdny poriadok v tomto prípade odvolaciemu súdu. Krajský súd ako súd odvolací vo veci o podanom odvolaní sťažovateľky rozhodol rozsudkom č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či odvolanie sťažovateľky bolo dôvodné, a rozhodnúť o ňom.

Preto ústavný súd podľa § 25 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013.

Odlíšná je situácia vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015. Na prerokovanie tejto časti sťažnosti sťažovateľky je právomoc ústavného súdu daná, avšak sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, ktorého porušenie sa namietalo,

ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 50/05 a IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľka porušenie označených základných práv rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 odôvodňuje jednak nedostatočným odôvodnením tohto rozsudku a jednak tým, že je založený na takom výklade práva, ktorý nie je ústavne konformný.

Krajský súd rozsudok č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 odôvodnil takto:

„Krajský súd na základe podaného odvolania vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.), rozsudok vyhlásil verejne v súlade s ust. § 156 ods. 1 O. s. p., pričom verejné vyhlásenie rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu v súlade s ust. § 156 ods. 3 O. s. p.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a správne vo veci aj rozhodol.

Správne, výstižné a presvedčivé sú aj dôvody tohto rozsudku, na ktoré v celom rozsahu poukazuje aj odvolací súd. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Odvolací súd odvolacie námietky v celom rozsahu považuje za neopodstatnené a má za to, že s týmito odvolacími námietkami sa v celom rozsahu vysporiadal súd prvého stupňa v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré sú v celom rozsahu správne.

K základnej odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného odvolací súd poukazuje na to, že táto odvolacia námietka je nedôvodná, pričom jej nedôvodnosť vyplýva už zo samotných dôvodov uvedených žalovaným, keď konštatuje, že v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. Slovenská republika zastúpená Ministerstvom spravodlivosti zodpovedá len za škodu spôsobenú

nezákonným rozhodnutím orgánov činných v trestnom konaní. V danom prípade práve z vykonaného dokazovania vyplýva, že ide o rozhodnutie vydané v trestnom konaní, t. j. o rozhodnutie orgánu polície o vrátení motorového vozidla inému subjektu, ako bolo odňaté, pričom navyše toto rozhodnutie osobe, ktorej bolo vozidlo odňaté ani v lehote 3 rokov nebolo doručené. Teda z uvedeného je zrejmé, že ide o trestné konanie, lebo prípravné konanie pred orgánmi polície v zmysle Trestného poriadku patrí pod pojem trestné konanie.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok ako vecne správny potvrdil.“

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pri hodnotení rozsudku krajského súdu aj v nadväznosti na § 219 ods. 2 OSP ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08,

IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

Vo veci sťažovateľky krajský súd využil možnosť poskytnutú mu § 219 ods. 2 OSP a skonštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne vo veci rozhodol, a preto na dôvody jeho rozhodnutia odkázal, pričom odvolacie námietky sťažovateľky považoval za neopodstatnené.

Ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku okresného súdu č. k. 43 C 2/2007-359 zo 7. novembra 2013, žalobu sťažovateľky v časti príslušenstva okresný súd zamietol s odôvodnením, že k omeškaniu so zaplatením náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným dochádza až právoplatnosťou rozhodnutia súdu, ktorým je žalovanému uložené náhradu škody zaplatiť, pretože až týmto momentom sú ustálené podmienky vzniku zodpovednosti za škodu vrátane jej výšky.

Ústavný súd s poukazom na obsah citovaného odôvodnenia rozsudku krajského (a okresného) súdu konštatuje, že krajský súd odôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne (hoci aj len odkazom na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu), keď z jeho rozhodnutia možno zistiť, z akého dôvodu sťažovateľke úrok z omeškania nepatrí.

Odôvodnenie rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015 preto spĺňa všetky požiadavky vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces vo vzťahu k odôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu petitu, ktorým je v konaní o sťažnosti viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), preskúmal sťažnosť ďalej z hľadiska sťažovateľkou

tvrdeného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že krajský súd vykladal aplikované ustanovenia v rozpore s princípmi ústavne konformného výkladu.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať iba také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Na základe uvedených právnych názorov ústavný súd preskúmal postup krajského súdu v odvolacom konaní a jeho rozsudok č. k. 2 Co 58/2014-396 z 28. januára 2015, ktorým bol ako vecne správny potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa.

Ako vyplýva zo zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, v tomto zákone nie je výslovne upravená otázka vzniku omeškania štátu so zaplatením náhrady škody a jeho následky (na rozdiel od ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení od 1. januára 2013, podľa ktorého ak súd rozhodnutím o náhrade škody

prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. Nie je sporné, že úroku z omeškania sa veriteľ vo všeobecnosti môže úspešne domáhať od momentu vzniku omeškania dlžníka. Otázka vzniku omeškania žalovaného v tomto druhu konaní bola rozhodovacou praxou riešená s rôznymi závermi (napríklad podľa rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 52/2010 z 25. marca 2010 ku vzniku omeškania dochádza už doručením žiadosti o predbežné prerokovanie nároku štátu s odkazom na § 563 Občianskeho zákonníka; v Českej republike sa súdna prax ustálila v kontexte zmien právnej úpravy - stanovisko Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 206/2010 z 13. apríla 2011, bod 10; už prv rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 2060/2001 z 24. apríla 2003; Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. II. ÚS 1612/09 z 23. februára 2010, vychádzajúc z § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka a § 15 ods. 1 zákona č. 82/1998 Sb.). Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy v prípadoch podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom však Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, podľa ktorého povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. marca 2012, sp. zn. 6 Cdo 185/2011). Pritom s ohľadom na účel náhrady škody a nemajetkovej ujmy je vo všeobecnosti potrebné k nim pristupovať rovnako (obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok sp. zn. 7 Cdo 145/2011 z 12. decembra 2012).

Za tejto situácie ústavný súd preto dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu možno považovať z ústavného hľadiska za udržateľné, pretože medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy a jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom

prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. septembra 2015